

Besluit van de Vlaamse Regering over de oproep en het subsidiekader voor tien pilootprojecten “Huizen van het Kind in functie van de implementatie van het perinatale programma”

Rechtsgronden

Dit besluit is gebaseerd op:

- het decreet van 29 november 2013 houdende de organisatie van preventieve gezinsondersteuning, artikel 8, derde lid, en artikel 14, §2;
- het decreet van 17 mei 2024 over de organisatie van een geïntegreerd jeugd- en gezinsbeleid, artikel 31;
- het decreet van 20 december 2024 houdende de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2025, artikel 35.

Vormvereisten

De volgende vormvereisten zijn vervuld:

- De Vlaamse minister, bevoegd voor het budgettair beleid, heeft zijn akkoord gegeven op 9 juli 2025.
- De Raad van State heeft advies xxxxx/x (adviesnummer) gegeven op ... (datum), met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

Juridisch kader

Dit besluit sluit aan bij de volgende regelgeving:

- de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019;
- het decreet van 26 april 2019 betreffende de organisatie van de eerstelijnszorg, de regionale zorgplatformen en de ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders;
- het Besluit Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 17 mei 2019;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 7 juni 2024 tot toekenning van subsidies aan verschillende organisaties in het kader van pilootprojecten zorg en ondersteuning op lokaal niveau;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 20 december 2024 tot toekenning van subsidies aan de Expertisecentra Kraamzorg (ECK) voor de ondersteuning van de implementatie van het interfederale programma geïntegreerde zorg: ‘Zorg en ondersteuning voor zwangere vrouwen, hun kinderen en hun gezin tijdens de eerste 1000 dagen’.

Initiatiefnemer

Dit besluit wordt voorgesteld door de Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen.

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

Artikel 1. In dit besluit wordt verstaan onder:

- 1° agentschap: het agentschap Opgroeien regie, dat is opgericht bij artikel 3 van het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Opgroeien regie;
- 2° begunstigde: de Huizen van het Kind of samenwerkingen tussen Huizen van het Kind waarvan een pilootproject is geselecteerd als vermeld in artikel 6, derde lid;
- 3° Huizen van het Kind: de Huizen van het Kind, vermeld in artikel 7 van het decreet van 29 november 2013 houdende de organisatie van preventieve gezinsondersteuning;
- 4° minister: de Vlaamse minister, bevoegd voor het welzijn;
- 5° perinatale actoren: elke natuurlijke persoon of rechtspersoon die perinatale zorg of ondersteuning organiseert of aanbiedt;
- 6° samenwerkingen tussen Huizen van het Kind: samenwerkingen tussen twee of meer Huizen van het Kind binnen de grenzen van één eerstelijnszone waarbij één dossierverantwoordelijke wordt aangewezen;
- 7° trajectondersteuning: alle activiteiten van de trajectondersteuner, vermeld in artikel 12 van het decreet van 17 mei 2024 over de organisatie van een geïntegreerd jeugd- en gezinsbeleid;
- 8° zorgcoördinatie: de zorg en ondersteuning initiëren, coördineren en opvolgen als vermeld in artikel 6, §3 van het decreet van 26 april 2019 betreffende de organisatie van de eerstelijnszorg, de regionale zorgplatformen en de ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders.

Art. 2. §1. De minister kan, binnen de grenzen van de middelen die daarvoor zijn ingeschreven op de begroting, subsidies toekennen aan Huizen van het Kind en samenwerkingen tussen Huizen van het Kind die pilootprojecten opzetten in functie van de implementatie van het perinatale programma.

In het eerste lid wordt verstaan onder perinataal programma: het interfederaal programma geïntegreerde zorg, namelijk de "zorg en ondersteuning voor zwangere vrouwen, hun kinderen en hun gezin tijdens de eerste 1000 dagen", vermeld in de overeenkomst van 5 juli 2024 tussen het Riziv, het Departement Zorg en het agentschap Opgroeien regie voor de implementatie van het interfederaal programma geïntegreerde zorg: 'Zorg en ondersteuning voor zwangere vrouwen, hun kinderen en hun gezin tijdens de eerste 1000 dagen'

§2. Het totale subsidiebudget voor de subsidies, vermeld in paragraaf 1, bedraagt 780.000 euro, die gelijk wordt verdeeld over de tien pilootprojecten waaraan de minister een subsidie toekent.

§3. De subsidies, vermeld in paragraaf 1, hebben betrekking op de periode 15 december 2025 tot en met 31 december 2026.

§4. De subsidies, vermeld in paragraaf 1, worden aangerekend op begrotingsartikel GDF-AGEF2UA-WT van de begroting van Opgroeien regie.

Art. 3. §1. In dit artikel wordt verstaan onder BIB-tool: een universeel screeningsinstrument dat de psychosociale kwetsbaarheden bij alle zwangere vrouwen in kaart brengt op basis van de volgende indicatoren van het Federaal Kenniscentrum Gezondheidszorg, afgekort KCE-indicatoren:

- 1° financiële problemen;
- 2° mentale gezondheidsproblemen;
- 3° huisvestingsproblemen;
- 4° gebrek aan sociale steun;
- 5° middelengebruik;
- 6° communicatiebarrières;
- 7° slachtoffer van geweld;
- 8° geen wettelijke verblijfsstatus.

§2. De subsidies, vermeld in artikel 2, §1, worden gebruikt om de volgende opdrachten uit te voeren:

- 1° organiseren van of meewerken aan effectieve en adequate zorg- en ondersteuningstrajecten in het kader van het programma perinatale zorg door partners in het Huis van het Kind waarbij de nadruk ligt op zorgcoördinatie en trajectondersteuning door de volgende taken uit te voeren:
 - a) meewerken aan:
 - 1) de toeleiding naar de systematische screening van psychosociale kwetsbaarheden van zwangere vrouwen;
 - 2) de systematische screening van psychosociale kwetsbaarheden op basis van het Born in Belgium Professionals Platform, afgekort BIB-platform, waar dat nog niet is gebeurd;
 - 3) de uitvoering van het persoonlijke prenatale adviesgesprek als vorm van methodische vraagverheldering bij de geïncludeerde groep met minstens één kwetsbaarheid op basis van de inclusiecriteria;
 - 4) het perinatale overleg;
 - b) bij de geïncludeerde groep met minstens twee kwetsbaarheden:
 - 1) zorgcoördinatie uitvoeren als onderdeel van trajectondersteuning in samenspraak met de zwangere en de andere betrokken zorg- en welzijnsactoren;
 - 2) in perinataal overleg voorzien voor de zwangere vrouwen, waarbij zorgcoördinatie opgenomen wordt;
 - 3) in proportionele zorg en ondersteuning voorzien;

- 2° gebruik van de BIB-tool bij de screening van alle zwangere vrouwen op kwetsbaarheid;
- 3° samenwerken met de zorgraden, de implementatiecoaches en het bredere lokale perinatale netwerk voor de implementatie van de taken, vermeld in punt 1°;
- 4° de engagementen bestendigen met de volgende partners:
 - a) perinatale actoren;
 - b) het aanbod rond preventieve gezinsondersteuning in het werkingsgebied dat door het agentschap is erkend en gesubsidieerd;
 - c) het lokale team van het agentschap Opgroeien dat in het werkingsgebied werkt;
 - d) de betrokken lokale besturen vanuit hun lokale regierol;
 - e) de actoren in Jeugdhulp, waaronder minstens via de samenwerkingsverbanden 1 Gezin 1 Plan;
- 5° met de zorgraden de wijze afstemmen waarop de taken, vermeld in punt 1°, 2° en 3°, vormgegeven worden;
- 6° deelnemen aan de ondersteuningsinitiatieven van het agentschap;
- 7° een financiële en inhoudelijke verantwoording opmaken.

In het eerste lid wordt verstaan onder:

- 1° agentschap Opgroeien: het agentschap dat is opgericht bij artikel 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 oktober 2008 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid Opgroeien;
- 2° implementatiecoaches: de implementatiecoaches, vermeld in het besluit van de Vlaamse Regering van 20 december 2024 tot toekenning van subsidies aan de Expertisecentra Kraamzorg (ECK) voor de ondersteuning van de implementatie van het interfederale programma geïntegreerde zorg: 'Zorg en ondersteuning voor zwangere vrouwen, hun kinderen en hun gezin tijdens de eerste 1000 dagen';
- 3° Jeugdhulp: de jeugdhulp zoals vermeld in artikel 2, §1, 26° van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp;
- 4° zorgraden: de zorgraden, vermeld in artikel 9 van het decreet van 26 april 2019 betreffende de organisatie van de eerstelijnszorg, de regionale zorgplatformen en de ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders.

§3. De realisatie van de opdrachten, vermeld in paragraaf 2, wordt beoordeeld op basis van de volgende indicatoren:

- 1° het aantal zwangere vrouwen die zijn toegeleid naar de systematische screening via het Huis van het Kind;
- 2° het aantal geïncludeerde zwangere vrouwen op basis van de BIB-tool via het Huis van het Kind;
- 3° het aantal perinatale adviesgesprekken en de betrokkenheid van het Huis van het Kind in de organisatie of participatie ervan;
- 4° het aantal zorg- en ondersteuningstrajecten waarin het Huis van het Kind zorg- en welzijnscoördinatie heeft opgenomen;
- 5° de kwaliteit van de zorgcoördinatie, die wordt beoordeeld op basis van de wijze waarop de organisatie, coördinatie, afstemming met zwangere vrouwen en de evaluatie van de zorg en ondersteuning worden opgezet;

- 6° de mate waarin er geïntegreerde zorg en ondersteuning zijn bijgeschakeld in het ondersteuningstraject.

Art. 4. Om in aanmerking te komen voor een subsidie als vermeld in artikel 2, §1, voldoen de Huizen van het Kind en samenwerkingen tussen Huizen van het Kind aan al de volgende ontvankelijkheidscriteria:

- 1° schaalgrootte:
- a. het werkingsgebied bevat minimaal 500 0-3-jarigen die recht hebben op een sociale toeslag, en het werkingsgebied overschrijdt de eerstelijnszone niet, of
 - b. minimum 75 procent van de Huizen van het Kind binnen de eerstelijnszone maken deel uit van het samenwerkingsverband;
- 2° er is geen subsidie toegekend op basis van het besluit van de Vlaamse Regering van 7 juni 2024 tot toekenning van subsidies aan verschillende organisaties in het kader van pilootprojecten zorg en ondersteuning op lokaal niveau;
- 3° engagement van de partners als vermeld in artikel 3, §2, eerste lid, 4°.

Art. 5. §1. De Huizen van het Kind en samenwerkingen tussen Huizen van het Kind die voldoen aan de ontvankelijkheidscriteria, vermeld in artikel 4, worden beoordeeld op basis van de volgende inhoudelijke criteria:

- 1° de maturiteit van de werking van het Huis van het Kind;
- 2° de samenwerking met de perinatale actoren die al bestaat;
- 3° de mate waarin en de wijze waarop zorgcoördinatie of trajectondersteuning die al bestaat, en gezinscoaching aanwezig zijn;
- 4° de wijze waarop de opdrachten, vermeld in artikel 3, §2, worden vormgegeven;
- 5° concrete garanties voor een snelle opstart.

De maturiteit van de samenwerking of de organisatie, vermeld in 5, §1, 1° wordt beoordeeld op basis van een of meer van de volgende criteria:

- 1° strategie en visie;
- 2° governance en besluitvorming;
- 3° structuur en processen van de organisatie;
- 4° duur van het bestaan van de samenwerking.

§2. De minister kan in de oproep, vermeld in artikel 6, eerste lid, de criteria, vermeld in paragraaf 1, concretiseren.

§3. De minister bepaalt in de oproep, vermeld in artikel 6, eerste lid, de termijn die de kandidaten hebben om in te tekenen en het aanvraagdossier in te dienen, en ook de stukken die het aanvraagdossier moet bevatten.

Art. 6. De minister kent de subsidie, vermeld in artikel 2, §1, toe via een oproep, die het agentschap aan de Huizen van het Kind aankondigt via een publieke mededeling op de website van het agentschap en via een mail aan de Huizen van het Kind.

Het agentschap maakt een selectie op basis van de ontvankelijkheidscriteria, vermeld in artikel 4, en nodigt de geselecteerden uit

voor een jurygesprek. Tijdens de jurygesprekken houdt het agentschap rekening met de inhoudelijke criteria, vermeld in artikel 5.

Op basis van jurygesprekken selecteert de minister tien pilootprojecten.

De minister beslist over de selectie en bezorgt dat besluit aan elk van de tien begunstigten. Het besluit omvat in elk geval al de volgende elementen:

- 1° de begunstigde van de subsidie;
- 2° het subsidiebedrag;
- 3° de duur van de prestaties;
- 4° de motivering van de selectie overeenkomstig artikel 2 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen;
- 5° de inhoudelijke en financiële beleidsindicatoren conform artikel 3, 7 en 9, om de subsidie, vermeld in artikel 2, §1, te evalueren;
- 6° de bankrekening van de begunstigde waarop het subsidiebedrag wordt betaald;
- 7° de schijven waarin het subsidiebedrag aan de begunstigde wordt betaald, met behoud van de toepassing van artikel 9.

Art. 7. De subsidie, vermeld in artikel 2, §1, wordt in de volgende schijven uitbetaald:

- 1° een eerste subsidieschijf van 90% van het subsidiebedrag, namelijk 70.200 euro (zeventigduizendtweehonderd euro), wordt uiterlijk één maand na de toekenning uitbetaald aan de begunstigde;
- 2° een tweede schijf van 10% van het subsidiebedrag, namelijk 7800 euro (zevenduizend achthonderd euro), wordt uitbetaald aan de begunstigde nadat het agentschap het eerste financiële verantwoording, vermeld in artikel 9, goedgekeurd heeft.

Art. 8. De subsidie, vermeld in artikel 2, §1, wordt alleen gebruikt om de opdrachten, vermeld in artikel 3, §2, te realiseren. Minimaal 80% van de subsidie wordt aan rechtstreekse dienstverlening gespendeerd in overeenstemming met de opdrachten, vermeld in artikel 3, §2. Het overige bedrag kan aan coördinatie besteed worden. Met de subsidie worden geen reserves aangelegd.

Art. 9. §1. Elk pilootproject monitort en registreert de inzet van de middelen. De resultaten van de registratie, en een evaluatie ervan, worden mee opgenomen in de financiële verantwoording die de begunstigde uiterlijk 1 april 2027 bezorgt aan het agentschap. Als de begunstigde de rapportering niet tijdig aanlevert, kan dat leiden tot een boete van maximaal 5% van het subsidiebedrag.

De documenten, vermeld in dit artikel, worden ondertekend door de vertegenwoordigers van de begunstigde.

De originele, genummerde en gedateerde bewijsstukken die betrekking hebben op de subsidieperiode en op het pilootproject, vermeld in artikel 2, worden voor controle ter beschikking gehouden.

Als de begunstigde nalaat de subsidie conform dit artikel te verantwoorden, vervalt de beslissing tot toekenning van de subsidie voor het

niet-verantwoorde gedeelte en zal het agentschap de subsidie volledig of gedeeltelijk terugvorderen in overeenstemming met artikel 13.

§2. Uiterlijk 1 april 2027 bezorgt elke begunstigde aan het agentschap een digitaal inhoudelijk verslag. Dat digitale inhoudelijke verslag bevat een omstandige verslaggeving over de wijze waarop de doelstellingen, vermeld in artikel 2, zijn bereikt, en de opdrachten, vermeld in artikel 3, §2, zijn uitgevoerd.

De realisatie van de opdrachten wordt beoordeeld op basis van de indicatoren, vermeld in artikel 3, §3.

§3. In deze paragraaf wordt verstaan onder Zorginspectie: Zorginspectie als vermeld in artikel 4, §2, derde lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 mei 2023 over het Departement Zorg.

Zorginspectie kan ter plaatse de aanwending van de subsidie controleren. Zorginspectie kan ter plaatse alle originele en gedateerde bewijsstukken die betrekking hebben op de subsidieperiode en op de organisatie van het pilootproject, inzien en Zorginspectie kan informatie inwinnen bij de personen die bij de werking betrokken zijn.

Het inspectieverslag van een bezoek als vermeld in het tweede lid, wordt aan de begunstigde meegedeeld.

Tijdens een controle van de Zorginspectie als vermeld in het tweede lid, kan worden nagegaan of aan de bepalingen van dit besluit is voldaan. Als dat niet het geval is, zal het agentschap het voorschot volledig of gedeeltelijk terugvorderen in overeenstemming met artikel 13.

Art. 10. De verwerking en uitwisseling van gegevens op basis van dit besluit gebeuren conform artikel 33 van het decreet van 17 mei 2024 over de organisatie van een geïntegreerd jeugd- en gezinsbeleid.

Art. 11. De begunstigde erkent het belang van het gebruik van het Nederlands en gaat het engagement aan om het belang van het gebruik van het Nederlands te erkennen bij de uitvoering van de gesubsidieerde activiteiten.

Art. 12. Het bedrag van de subsidie, vermeld in artikel 2, §1, kan op elk moment door het agentschap, na overleg met de organisatie, worden gewijzigd.

Art. 13. Het agentschap beslist tot terugvordering van de subsidie overeenkomstig artikel 76 van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019, artikel 13 van de wet van 16 mei 2003 tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof, en artikel 76 van het Besluit Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 17 mei 2019.

Art. 14. Activiteiten waarvoor met toepassing van andere regelingen van de Vlaamse Gemeenschap of andere overheden subsidies worden ontvangen, komen niet in aanmerking voor de toekenning van de subsidie op grond van dit besluit

als dat ertoe leidt dat dezelfde uitgaven voor die activiteit dubbel worden gesubsidieerd.

Art. 15. Dit besluit heeft uitwerking met ingang van 5 september 2025.

Art. 16. De Vlaamse minister, bevoegd voor Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, (datum).

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen,

Caroline GENNEZ